

ÖTVEN ÉVE HALT MEG DR. MAGYARY ZOLTÁN PROFESSZOR

929
M18

Tata tudós fiára emlékeznek

Városi Könyvtár
K1216236
Tata
REV. 2017

Ma van a napja annak, hogy ötven évvel ezelőtt meghalt Tata egyik legtiszteltetelmesebb fia, dr. Magyary Zoltán, aki nemcsak a város szülője, de alakítója, formálója is volt évtizedeken keresztül. Rá emlékeztek tegnap Budapesten, a MTESZ-székházban és az ELTÉ-n, ma pedig a polgármesteri hivatalban, Tatán. Ebből az alkalomból közöljük annak a visszaemlékezésnek a részleteit, amit ifj. Gyüsi László, a Móricz Zsigmond Könyvtár igazgatója állított össze. Természetesen arról is beszámolunk a későbbiekben, hogy kik tartanak ma előadást a tudományos megemlékezésen.

Tata és Tóváros egyesítése is az ő nevéhez fűződik

Magyary Zoltán 1888-ban született Tatán, a mai Bercsényi utca 3-ban. Az egyetem elvégzése után a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban szolgált. 1930-tól budapesti egyetemi tanár. Közigazgatási elképzeléseit a tanszéke mellett megalakult Magyar Közigazgatástudományi Intézetben fejtette ki. Mint jogász és közigazgatási szakember, a két világháború között sokat tett szülővárosáért. Tata és Tóváros 1938. évi közigazgatási egyesítése az ő elméleti és gyakorlati munkásságának eredménye.

A személyi tulajdonában lévő értékes fajanszgyűjtemény köztulajdonba adásával a helyi múzeum (a mai Kuny Domokos Múzeum) alapjait tette le, majd anyagiakkal segítette további gyarapodását. Elkészítette városunk első rendezési tervét, melyet a „Mi lesz Tata-Tóvárosból?” című röpiratban 1938-ban tett közzé.

Jelentős szerepe volt Magyarynak a téli gazdasági iskola (a mai Jávorka Sándor szakközépiskola) létrehozásában is. Ehhez kapcsolódóan meteorológiai megfigyelőállomást hozott létre, talajtani kísérleteket végeztetett. A Komárom vármegyei Közjóléti Szövetkezetben sok száz nagycsaládosnak adott megélhetést. Jelentősen támogatta a tehetséges tatai származású egyetemistákat. Az ő vezetésével működött a Tatai Piarista Öregdiákok Szövetsége, melynek budapesti „tagozta” tartotta fenn az ingyen szállást biztosító szobákat a rászoruló fiataloknak.

Magyary Zoltán a közigazgatástudomány európai híré tudósa volt, de sohasem szakadt el Tatáról. Ennek legfőbb bizonyítéka, hogy a várost és a környékét tette meg tudományos megállapításai gyakorlati megvalósításának kísérleti színterüléül, melyben Reviczky István

alispán is segítette. Az ő kezdeményezésére és szervezésével alakult meg a tatai népfőiskola, melynek oktatási jelentősége – minden túlzás nélkül mondható – kimagasló volt.

Magyary tevékenysége nem csupán a közigazgatásra korlátozódott; nem feledkezett meg a kulturális létesítményekről sem. Tervei szerint a kultúrházban lenne a helye egy színház- és hangversenyteremnek, egy közkönyvtárnak, amelyek együttesen egy népművelési központot alkotnak. Városrendezési tervében a helyét is kijelölte. Ott, ahol ma is áll a művelődési központ Tatán.

KÉZIRAT

24 óra 1955. márc. 24